

Grups i partits

3/XI/1947

Que dels partits polítics en diguem justament partits (mot clarament emparentat amb el verb partir, equivalent a dividir), i no grups, agrupaments o un altre nom del mateix camp semàntic, sembla que permet sovint fàcil divagacions i jocs de paraules, amb els quals hom expressa desgrat envers l'existència dels partits o, simplement, envers la denominació. Ja cal comptar-hi, amb aquesta possibilitat que el llenguatge ofereix per als jocs de paraules i per als malabarismes i tot. Això, naturalment, no n'afecta ni l'eficàcia ni la funcionalitat.

Però si es vol donar entenent que la missió dels partits polítics hauria d'ésser la d'unir, més aviat que no pas la de partir o dividir, tal com la denominació sembla indicar, és que no es té en compte que per a l'expressió de la idea d'una col·lectivitat que no és total, tant es pot crear el terme a partir de la totalitat absoluta com de la simple individualitat. Això és el que fa que dos verbs, en principi antònims, com agrupar i dividir, puguin ésser sinònims, quan són usats en el sentit de «classificar». L'expressió dividir en grups no és pas absurda, tal com podria semblar considerant l'oposició existent entre el sentit de cada mot. I, d'altra banda, podem notar que no es tracta pas d'un cas isolat: una mateixa cosa pot ésser designada per mots antònims, com entrada i sortida, o bé pujada i baixada, segons el punt de vista o l'enfocament en el moment de la designació.

Tenint, doncs, en compte el que hem dit, i considerant, a més, la multiplicitat de denominacions que el llenguatge ha creat per a expressar la idea de col·lectivitat, caldria creure que el cas de partit no és pas únic. Efectivament, forçant-ho potser una mica, hem trobat els següents: partida, divisió, fracció, secció i sector, noms, tots ells, que comporten ahora la idea de partició i de col·lectivitat. El cas potser més clar és el de divisió usat en la terminologia militar, industrial, esportiva, etc. i no ens ha d'estranyar gens que un nom com divisió, que prove de dividir, designi un cos o entitat superior, que compren, conte o inclou, diverses entitats o conjunts inferiors, designats amb noms tan intrinsecament col·lectius com companyia, societat o agrupació, tal com s'esdeu en la indústria o en la milícia austera.